

ЛИСТ ІВАНА СВІТЛИЧНОГО ДО ВАСИЛЯ ГОЛОБОРОДЬКА

Дорогий Василю!

Прикро, що трапилася така пригода, прикро не тому, що мала книга і книжки, а тому, що Тебе так занепокоїла. Це я цього року мандрував по Грузії, та Вірменії і серед інших див, які побачив, відкрив для себе дуже цікавого вірменського поета Григора Нарекаці, згадав про Тебе і вирішив вислати збірку ї Тобі! може вона хоч трохи прикрасить Твої сірі будні. А що вже трапилася така халепка, висилаю Тобі інший примірник – цього разу останній; якщо пропаде, то вже читатимеш, як повернешся до Києва.

Віра Вовк уже поїхала в Бразилію. Був її літературний вечір (я, на жаль, тоді не був у Києві) – у вступному слові вона, між іншим, згадала й Тебе і пошкодувала, що на заході Тебе не знають. Тут вона, кажуть, читала Твої вірші, і вони їй дуже сподобалися.

У нас тут життя, певна річ, не таке сіре, як у тебе, але є інші прикροці: посилюється якась психологічна напруга, антидзюбинська кампанія (частково Ти її, мабуть, знаєш із преси) набирає погрозового тону; щодо інших є навіть деякі приклади повторення традиції 65-го року. Мабуть, “так воно треба задля прогресу”, а прогресу не помічають уже тільки сліпі.

Але – “нам своє робить”. Що лишається нам, крім як працювати й працювати, хоча б для шухляди...

Отож – будьмо оптимістами.

І хай тобі добре буде. Твій І. Світличний

8. 9. 69 р.

іншим згадані - мене - пам'ятаю
вона, що на заході тебе не знають
дуже вона, кажуть, читала твої вірші,
і вони їй дуже сподобалися.

У нас тут життя, певна річ, не
таке сіре, як у тебе, але є інші
прикροці: посилюється якась напруга
антидзюбинська кампанія (частково Ти її,
мабуть, знаєш із преси) набирає погрозового
тону; щодо інших є навіть деякі
приклади повторення традиції 65-го року.
Мабуть, “так воно треба задля прогресу”,
а прогресу не помічають уже тільки
сліпі.

Але нам своє робить. Що лишається
нам, крім як працювати й працювати,
хоча б для шухляди...

Отож – будьмо оптимістами.
І хай тобі добре буде.

Твій І. Світличний
8. 9. 69 р.

Цей лист правозахисника, письменника й ученого Івана Олексійовича Світличного адресований до міста Владивостока, де український поет Василь Голобородько відбував солдатську службу в одній із будівельних частин.

Після закінчення середньої школи Василь Голобородько в 1963 році вступав до Київського державного університету й не пройшов за конкурсом, тому студентом філологічного факультету став через рік. Однак його поезія встигла привернути увагу і в столиці. Уже у квітні 1964 року Маргарита Малиновська розповіла в газеті “Літературна Україна” про традиційний вечір-обговорення творів молодих авторів у Спілці письменників, де Василь Голобородько прочитав твори “Грушка”, “Голова”, “Руче, руче, відірвана руче”, “Проліскові човни”, “Брате мій хліборобе”, “Балада про війну”. Критик наголосила: “Часто вірші В.Голобородька – це словесні пастелі, з мазками буйними і радісними, щасливими і контрастними, образ народжується з найщільшого зближення віддалених і несподіваних асоціацій, що дає спалах емоційної сили”. А головуючий на вечорі Андрій Малишко сказав: “Поезія Василя Голобородька – буйна, одухотворена, по-філософськи заглиблена”.

Добірки віршів молодого поета з’явилися на сторінках “Літературної України”, у журналах “Дніпро”, “Жовтень”, альманасі “День поезії – 63”. Однак найбільший резонанс викликала стаття Івана Дзюби “У дивосвіті рідної хати” (“Дніпро”, 1965, № 4). Можливо, це був той поодинокий випадок в українському літературознавстві, коли про двадцятилітнього поета, який навіть не мав поетичної збірки, було опубліковане велике за обсягом та глибоко аналітичне дослідження, в якому стверджувалося: “Як багато ще може дати сьогодні органічне відродження елементів української національної давньопоетичної стихії, елементів високофольклорного і висококазкового світосприймання, – продовження сьогодні тої традиції розкривання прадавнього психічного підкладу та міфологічно-поетичних джерел світопочування українського народу, активного динамічного включення їх у світопочування сьогоднішнє, – традиції, яку заклала Леся Українка в “Лісовій пісні” та Михайло Коцюбинський у “Тінях забутих предків”.

А потім – перерване навчання в Київському університеті та виключення з Донецького університету “за дії, несумісні із званням радянського студента”, зупинене видання першої поетичної збірки “Летюче віконце” у видавництві “Молодь” і як продовження “негласних репресій” із червня 1968 року призов до армії з метою “перевиховання”.

Коли в 1964-1965 навчальному році В. Голобородько навчався в Київському університеті, він познайомився з Іваном Світличним, не раз приходив до нього.

Отож із змісту стає зрозумілим, що перший лист із книжкою грузинського поета Григора Нарекаці до адресата не дійшов.

У другому листі Іван Світличний у притаманній йому оптимістично-іронічній манері розповідає про новини вкрай невеселі: злісне паплюження Івана Дзюби у статті Любомира Дмитерка “Місце в бою. Про літератора, який опинився по той бік барикади” у газеті “Літературна Україна” від 5 серпня 1969 року, а слова “...є навіть деякі приклади повторення традицій 65-го року” розуміються, як розповідь про недавні арешти українських політ’язнів.

Звісно, згадка про українську письменницю із Бразилії Віру Вовк та її інтерес до творчості Василя Голобородька мала принести поетові хоча б якусь радість, упевнити, що його в Києві (і не тільки!) знають, пам’ятають...

м. Луганськ

Олексій Неживий